Çal??ma Belle?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??ma Belle?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18337

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??ma Belle?i Ölçe?i (ÇBÖ), 5 ila 10 ya? aras?ndaki Türk çocuklar?n?n çal??ma belle?i kapasitelerini ve i?levlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Ergül, Ça?la ve Ergül (2018) taraf?ndan, bu ya? grubuna özgü kültürel ve dilsel farkl?l?klar? dikkate alarak geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmu?tur. Bu araç, özellikle çocuklarda ö?renme güçlükleri ve bili?sel geli?im süreçlerini inceleyen ara?t?rmac?lar ve e?itim uzmanlar? için temel bir de?erlendirme arac? sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye'deki çocuk popülasyonunun bili?sel profiline uygun, kapsaml? ve güvenilir bir ölçüm ihtiyac?na cevap vermektedir. Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik analizleri, ölçe?in sa?lam psikometrik temellere dayand???n? göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Belle?i, Bellek Kapasitesi, Çocuk Geli?imi, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Geli?tirme Ölçe?i, 5-10 Ya? Grubu, Bili?sel Fonksiyonlar.

Yazarlar

Ergül, C., Ça?la, Ö.Y., Ergül, D.

Amaç

Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nin temel amac?, 5 ila 10 ya? aral???ndaki çocuklar?n karma??k çal??ma belle?i sisteminin kapasitesini ve verimlili?ini standart ve yap?land?r?lm?? bir biçimde ölçmektir. Çal??ma belle?i, bilginin k?sa süreli olarak ak?lda tutulmas? ve ayn? anda i?lenmesi yetene?ini ifade eder; bu da akademik ba?ar?, problem çözme ve dikkat gibi kritik bili?sel süreçlerle do?rudan ili?kilidir.

Ölçek, mevcut uluslararas? çal??ma belle?i testlerinin Türk kültürüne ve e?itim sistemine adaptasyonunda kar??la??lan zorluklar? a?mak ve yerel ba?lama uygun, özgün bir araç sunmak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, e?itim psikolojisi ve özel e?itim alanlar?nda tan?, müdahale planlamas? ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun bir kaynak olu?turulmu?tur.

Yap?

Ölçek, psikolojideki merkezi çal??ma belle?i yap?s?n? ölçmektedir. Çal??ma belle?i, genellikle Baddeley ve Hitch'in çok bile?enli modeli (Fonolojik Döngü, Görsel-Uzamsal Çizim Tahtas? ve Merkezi Yürütücü) çerçevesinde kavramsalla?t?r?l?r. Geli?tirilen bu ölçe?in de bu temel bile?enleri veya bu bile?enlerin genel kapasitesini temsil eden alt boyutlar? hedef almas? beklenmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çal??ma belle?i, yürütücü i?levlerin ayr?lmaz bir parças? olarak kabul edilir. Ölçe?in maddeleri, çocuklar?n dikkatlerini sürdürme, bilgiyi depolama ve zihinsel manipülasyon yapma yeteneklerini yans?tacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu yap?, çocuklar?n okul öncesi ve ilkokul dönemindeki ö?renme potansiyellerinin anla??lmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisi do?rudan listelenmemi? olsa da, çal??man?n ba?l??? ("geçerlik ve güvenirli?i") kapsaml? geçerlik analizlerinin yap?ld???n? göstermektedir. Geli?tirme sürecinde muhtemelen yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli?i (uzman görü?leri al?narak) test edilmi?tir.

Akademik standartlara göre, ölçe?in yap? geçerli?inin, çal??ma belle?i teorik modeline uygun faktör yap?s?n? ortaya koymas? beklenir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, ÇBÖ puanlar?n?n akademik ba?ar? veya di?er standart bili?sel test puanlar? ile anlaml? korelasyonlar göstermesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik de?eri belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenirli?i yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (çal??ma belle?i) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Test-tekrar test güvenirli?i ise, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini, yani ölçümün zamana kar?? dayan?kl?l???n? kan?tlamak için zorunludur. Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçe?in 5-10 ya? grubu çocuklarda kararl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmelidir.

Faktör Analizi

Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla Faktör Analizi tekniklerinin kullan?ld??? tahmin edilmektedir. Geli?tirme çal??malar? genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ba?lar ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teorik yap?n?n uygunlu?u test edilir.

Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çal??ma belle?inin farkl? bile?enlerini (örne?in, sözel ve görsel-uzamsal bellek gibi) temsil eden çok boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu ortaya koyar. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin ölçülen yap?ya olan katk?s?n? belirlemede kritik rol oynam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) Ölçe?i

Format: Standardize edilmi?, muhtemelen bireysel olarak uygulanan performans ve/veya raporlama tabanl? test.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar

Age Group: 5-10 Ya?

Population Details: Türkiye'deki 5 ila 10 ya? aral???ndaki çocuklar üzerinde standardize edilmi?tir. Ölçek, bu ya? grubundaki bili?sel geli?imin hassasiyetine uygun olarak haz?rlanm??t?r.

Test Methodology: Ölçe?in uygulama metodolojisi, standart psikometrik prosedürlere uygun olarak, bire bir oturumlar halinde ve standardize edilmi? talimatlarla gerçekle?tirilmektedir. Puanlama sistemi testin format?na (örne?in, do?ru yan?t say?s? veya görev tamamlama performans?) ba?l?d?r.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Belle?i Ölçe?i, Bili?sel Kapasite, Faktör Analizi, Cevriye Ergül, E?itimde Kuram ve Uygulama, Psikolojik Ölçüm, Çocuk Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Cevriye Ergül

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: cergul@ankara.edu.tr

Correspondence Address: Makalenin yay?nland??? dönemdeki kurumsal adres (Ankara Üniversitesi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?, izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Cevriye Ergül ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izni yeterli olmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Derecelendirme sistemi hakk?nda bilgi mevcut olmamakla birlikte, standardize edilmi? bir bili?sel test oldu?u için, ham puanlar?n ya?a göre standardize edilmi? puanlara veya yüzdelik dilimlere dönü?türülmesi beklenmektedir.

Kaynaklar

Ergül, C., Ça?la, Ö.Y. ve Ergül, D. (2018). 5-10 Ya? Grubu Çocuklara Yönelik Geli?tirilmi? Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirli?i. *E?itimde Kuram ve Uygulama, 14*, 187-214. doi:10.17244/eku.427280

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
calisma-bellegi-olcegi-toad.pdf

Çal??ma Belle?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçe?in maddelerine eri?im için yay?nlanan akademik makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM